

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у болним стањима (ЗЗ.ЗНБС)			
Наставник: Лалић Ј. Ненси			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Основни циљеви предмета јесу упознавање студената са болом као глобалним јавно здравственим проблемом и компонентама биопсихосоцијалног феномена бола, евалуацијом и медијацијом бола. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси.			
Исход предмета: Упознавање студената са комплексним мултидимензионалним феноменом бола. Разликовање бола према механизму настанка и дужини трајања. Упознавање студената са правом на отклањање бола као основним људским правом. Евалуација квантитета и квалитета бола. Медијација бола према аналгетичкој лествици и квалитету бола. Путеви и технике медијације бола. Неопиоидни и опиоидни аналгетици. Опиофобија. Вештина идентификације бола и процене интензитета бола. Вештина избора медикамената за лечење бола.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефиниција бола. Бол као глобални јавно здравствени проблем. Бол као биопсихосоцијални феномен. Концепт да је отклањање бола основно људско право. 2. Компоненте периферних и централних механизма бола. Класификација бола: акутни и хронични бол. Типови бола према механизму настанка: ноцицептивни, неноцицептивни, психогени. 3. Канцерски бол (пробој бола: инцидентни, спонтани). End-of-life pain (бол на крају живота и палијативна медијација) 4. Специјализоване установе за лечење бола. Баријере ефикасном лечењу (здравствено особље, болесник, здравствене и апотекарске службе). 5. Евалуација јачине бола- субјективна процена (златни стандард): Визуелна аналогна скала, Нумеричка скала, Вербална скала. Посебна пажња: старије особе, деца, жене. 6. Избор медијације бола према лествици бола и тростепеној аналгетичкој лествици. 7. Медијација парацетамолом (прва степеница). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 8. Нестероидни антиинфламаторни лекови (прва степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 9. Слаби опиоиди (друга степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 10. Јаки опиоиди (трећа степеница): морфин (краткоделујући са брзим отпуштањем, IR и дугоделујући са спорим отпуштањем, SR), фентанил, метадон, хидроморфон, оксикодон. Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 11. Опиофобија. Синдром зависности. Псеудозависност. Нежељена дејства опиоида. Злоупотреба. 12. Коаналгетици: антидепресанти (амитриптилин) и антиконвулзанти (карбамазепин, габапентин). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 13. Мултимодална аналгезија-оптимизација медијације бола и минимизација нежељених ефеката. 14. Едукација болесника, њихових породица, здравственог и фармацеутског особља. 15. Фитотерапија у третману бола. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Идентификација бола. Евалуација јачине бола. Здравствени случајеви. 2. Упознавање са скалама за евалуацију јачине бола. Здравствени случајеви. 3. Избор медијације према квалитету и квантитету бола. Здравствени случајеви. 4. Избор ОТС (over the counter) аналгетика. Избор фитотерапијских средстава за отклањање бола. Информисање болесника. 5. Избор неопиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (акутни и хронични бол). 6. Избор опиоидних аналгетика –основни принципи СЗО 7. Избор опиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (канцерски и хронични неканцерски бол)			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бошњак С, Белеслин Д, Вучковић-Декић Љ: Фармакотерапија канцерског бола. Академија медицинских наука, Српског лекарског друштва, Београд, 2007 <i>Допунска</i> 1. Carr E, Layzell M, Christensen M. Advancing Nursing Practice in Pain Management. Wiley-Blackwell. 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом			

примеру; самосталан рад у наставним базама

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			